

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland
Datum ingekomen vragen : 26 juni 2017
Datum GS-besluit: : 18 juli 2017
Vragen nr. 60

Vragen van de heer **W. Hoogervorst** (SP) over Aardverschuiving bij aanleg N23 bij Grootebroek/Venhuizen.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 26 juni 2017 door het lid van Provinciale Staten, de heer **W. Hoogervorst** (SP), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Het werk aan de N23 Westfrisiaweg tussen Heerhugowaard en Enkhuizen is enige weken geleden weer hervat. Op tal van plekken zijn de mensen van aannemer/bouwbedrijf Heijmans weer volop aan het werk om de weg en de diverse kunstwerken binnen een redelijke termijn, eind 2018, af te krijgen.

Bij sommige deelprojecten is men nog in de aanvangsfase, bij andere wordt het eerste asfalt gestort en bij weer andere onderdelen ligt de grond die dient als 'bodem' voor de viaducten en rotondes nog in te klinken.

actualiteit

Op zaterdag 24 juni jl. deed zich op een voorlopige omleidingsroute ter hoogte van de Voetakkers, bij Grootebroek/Venhuizen, een fenomeen voor dat zijn weerga niet kent: de nieuwe weg, die straks onder het ter plekke aan te leggen N23-viaduct doorloopt, werd in korte tijd een aantal meters omhoog gedrukt. Er ontstonden scheuren, en er ontstond voor automobilisten, fietsers en voetgangers een levensgevaarlijke situatie.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Alvorens in te gaan op de vragen hechten wij eraan op te merken dat geen sprake is van een aardverschuiving doch sprake lijkt te zijn van een met enige regelmaat in ons land voorkomende cirkelvormige ondergrondse beweging van een deel van grond in een talud- of dijkvormig grondlichaam. De benaming "aardverschuiving" is voor de vragensteller; wij nemen deze niet over.

Vraag 1:

Aangenomen dat u op de hoogte bent van het gebeurde: wie heeft u van de aardverschuiving op de hoogte gebracht, wanneer is dit gebeurd en op welke wijze?

Antwoord 1:

Er lijkt sprake te zijn van een met enige regelmaat in ons land voorkomende cirkelvormige ondergrondse beweging van een deel van grond in een talud- of dijkvormig grondlichaam. Daarmee blijft overeind dat hetgeen gebeurd is uiterst vervelend is en vragen oproept. Deze vragen zullen na het verrichten van nader onderzoek door Heijmans in een incidentenrapportage beantwoord worden.

Conform de in het project geldende procedure rondom incidentenmanagement heeft de Projectdirecteur van Heijmans op de vroege zaterdagochtend 24 juni 2017 de Technisch Manager van het projectbureau N23 Westfrisiaweg geïnformeerd. Deze heeft de informatie gedeeld met de Programmamanager van het project en de Manager Omgeving. De Programmamanager heeft de gedeputeerde Mobiliteit en de directeur Beheer en Uitvoering op zaterdagochtend geïnformeerd. Dit geschiedde telefonisch en via tekstberichten.

Vraag 2:

Waarschijnlijk hebben de aan beide kanten van de getroffen weg opgebouwde zandlichamen voor een stuwende werking gezorgd.

Hoe heeft u zich op de hoogte laten stellen van de oorzaak van de aardverschuiving?

Antwoord 2:

Heijmans heeft op maandag 26 juni 2017 een eerste analyse van de mogelijke oorzaken van het incident gedeeld met het managementteam van het projectbureau N23 Westfrisiaweg en aangegeven dat nog nader onderzoek gedaan wordt. Heijmans zal conform de geldende procedure een incidentenrapportage opstellen.

Vraag 3:

Welke oorzaak geeft Heijmans voor de aardverschuiving?

Antwoord 3:

De onder antwoord 2 gememoreerde eerste analyse gaf aan dat sprake lijkt te zijn van het wegglijden van het taludachtig grondlichaam over een zogenaamd - ondergronds - cirkelvormig glijvlak, waarschijnlijk veroorzaakt door een verhoogde waterdruk. Daardoor ontstaat ondergronds een cirkelvormige beweging vanaf de teen van het grondlichaam over bijvoorbeeld een dieper gelegen zand- of kleilaag die op een locatie, waar dat mogelijk is, naar boven komt. In dit geval is dat gebeurd tussen de beide terpen waar de Voetakkers ligt. Een nadere analyse van oorzaken volgt in de incidentenrapportage van Heijmans.

Vraag 4:

Kunt u aangeven of Heijmans (of de provincie) andere deskundigen onderzoek laat of heeft laten doen naar de oorzaak van de aardverschuiving?

Antwoord 4:

Heijmans verricht het onderzoek naar de oorzaak van het incident en stelt conform de in het project geldende procedure een incidentenrapportage op. Heijmans heeft hierin reeds al het mogelijke ondernomen en berekend. Zo worden oude berekeningen opnieuw gecontroleerd op fouten en plaatst Heijmans waterspanningsmeters. Tevens vinden metingen plaats om onder meer uit te vinden wat de bron van de grond is, die is gaan verschuiven.

De grond laat zich, met welk model en welke berekening of monitoring dan ook, slechts ten dele voorspellen. Dit is overal in den lande het geval. Nader onderzoek door derden of door de Provincie brengt hierin geen verandering.

Vraag 5:

In een artikel in het NHD wordt aangegeven dat gebruikers van de weg voorlopig een andere route moeten kiezen. Een groot deel van de gebruikers is scholier, op weg naar het Martinus College in Grootebroek.

Welke route dienen de gebruikers van deze route thans te gaan kiezen?

Antwoord 5:

De scholieren dienen om te fietsen over de Houterweg. Vanaf het weekend van 1 juli 2017 kunnen fietsers weer over de Voetakkers.

Vraag 6:

In hoeverre is Heijmans verantwoordelijk voor de aanleg van een nieuwe, voorlopige weg ten behoeve van de gebruikers?

Antwoord 6:

Heijmans is daar volledig voor verantwoordelijk.

Vraag 7:

Maakte de nu afgesloten route onderdeel uit van het tracé ten behoeve van de hulpdiensten, zodat de aanrij-tijden niet in gevaar zouden komen?

Zo ja: hoe gaat dit probleem nu worden opgelost?

Antwoord 7:

Ja, als openbare weg is de Voetakkers deel van routes van de hulpdiensten. Reeds tijdens het incident is afgestemd met ter plaatse aanwezige hulpdiensten. Ons is niet bekend dat dit tot problemen met aanrijtijden heeft geleid. Heijmans heeft constant overleg en afstemming met de hulpdiensten in het kader van verkeersmaatregelen. Dat zal ook in het vervolg op dit incident blijven plaatsvinden. Mochten er problemen met de aanrijtijden ontstaan, dan worden die in deze afstemming met de hulpdiensten geadresseerd en beheerst.

Vraag 8:**Toekomst**

Omwonenden en gebruikers zijn erg geschrokken van de aardverschuiving – er hebben zich gelukkig geen ongelukken voorgedaan.

Dit neemt niet weg, dat het gebeuren voor velen aanleiding is om zich ernstige zorgen te maken over de veiligheid langs het tracé.

Hoe groot is de kans dat een dergelijk probleem zich op andere plekken ook kan voordoen?

Antwoord 8:

Gezien de geologische dynamiek in de - onder meer - door waterhoudende veenlagen gevormde ondergrond van grote delen van ons land, waaronder West-Friesland, is 100% garantie op het niet ontstaan van onverwachte bewegingen in de grond niet te geven. Ondanks zorgvuldige berekeningen en monitoring tijdens de uitvoering blijft een onzekerheidsmarge bestaan. Te meer daar periodes van droogte - gevolgd door wisselende waterstanden en regenval - bij dergelijke processen een rol van betekenis kunnen spelen. Wij kunnen niet garanderen dat dergelijke bewegingen elders achterwege blijven.

Wel kunnen wij aangeven dat deze problemen zich na gereedkomen van de weg en het in gebruik nemen ervan niet meer voor zullen doen, omdat de ondergrond op dat moment "gezet" en derhalve stabiel is. Bij de Voetakkers is de ondergrond nog in beweging tijdens het proces van zetten.

Vraag 9:

Geeft GS de opdracht aan Heijmans, of aan extern deskundigen, om onderzoek te doen naar de veiligheid bij gelijksoortige situaties?

Zo ja: wat is de beschrijving van de opdracht?

Zo nee: waarom niet?

Antwoord 9:

Nee, omdat Heijmans conform de geldende procedures zelf een incidentenrapportage dient op te stellen. Zie tevens het antwoord op vragen 4 en 8 waarom dit niet bijdraagt aan verhogen van de veiligheid bij gelijksoortige situaties.

Vraag 10:

Ons bereikten berichten van omwonenden van de beide 'onderdoorgangen' - de plekken waar de nieuwe N23 onder de Streekweg doorgaat en onder het spoor/Binnenwijzend (beide vlakbij Hoogkarspel).

Zij geven aan zich ernstige zorgen te maken over de veiligheid van de kunstwerken (tunnels).

Bestaat er een reële kans dat, door de zwakke bodemgesteldheid, de betonnen bakken instabiel zijn of raken, met alle gevolgen van dien?

Antwoord 10:

Er bestaat geen reële kans dat na gereedkomen van de onderdoorgangen en in gebruik nemen ervan door het verkeer de betonnen bakken instabiel raken.

Vraag 11:

Bent u bereid om hier onderzoek naar te laten doen?

Zo ja: wanneer en door wie? Hoe luidt in dat geval de onderzoeksopdracht?

Zo nee: waarom niet?

Antwoord 11:

Nee, Heijmans dient bij oplevering van de weg en de kunstwerken, waaronder deze onderdoorgangen, aan te tonen dat deze voldoen aan de eisen van het contract. Een van die eisen is een stabiele ligging. We toetsen als Provincie aanvullend of Heijmans beheerst werkt en of zijn werkzaamheden voldoen aan de eisen uit het contract en vigerende Wet- & Regelgeving. De Provincie ziet geen aanleiding tot nader onderzoek noch biedt dit meer zekerheid, zoals toegelicht in antwoorden op vragen 4 en 8.

Vraag 12:

Al een aantal keer is gebleken dat de gesteldheid van de bodem in het gebied de aannemer voor grote problemen stelt. Ook in het gebeuren van 26 juni jl. lijkt de slechte bodemgesteldheid weer de oorzaak te (kunnen) zijn.

Maakt GS zich zorgen over de uitvoering van het project?

Zo ja: waar blijken deze zorgen uit, en hoe gaat u deze zorgen monitoren?

Zo nee: waarom niet?

Antwoord 12:

Nee, wij maken ons geen zorgen over de uitvoering van het project want de risico's met de bodemgesteldheid waren en zijn zowel bij de opdrachtnemer als bij ons bekend en daarom onderdeel van periodieke provinciale toetsing van zowel de werkplannen als de uitvoeringswerkzaamheden van Heijmans.

Vraag 13:

Hoe gaat u de partnergemeenten en hun inwoners in de toekomst betrekken bij problemen die zich voordoen bij de aanleg van de N23?

Antwoord 13:

Indien bij het beheersen van risico's een rol is weggelegd voor partnergemeenten en anderen, waaronder bewoners, zullen zij daarbij betrokken worden. Treedt een risico op, zoals op zaterdag 24 juni, dan informeren wij alle betrokkenen zo snel mogelijk. Zo hebben wij op zaterdagochtend 24 juni achtereenvolgens:

- De meest direct betrokken gemeente (Drechterland) zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau geïnformeerd;
- Het Martinuscollege direct geïnformeerd waardoor zij in staat waren nog in het weekend hun medewerkers en leerlingen te informeren;
- Een bericht geplaatst op de website en het Facebook account van het project. Dat bericht op het Facebook account bereikte in korte tijd enkele duizenden mensen.

Heijmans heeft onmiddellijk de weg afgesloten, borden voor omleidingsroutes geplaatst en nog dezelfde dag zand op de omhooggekomen weg aangebracht waardoor de grond onder de weg zich kan stabiliseren.